

OBSAH

ZOZNAM SKRATIEK A SYMBOLOV	7
ÚVOD	11
1 ČO JE EKONÓMIA?	13
1.1 Ľudské potreby ako základný motív hospodárskej činnosti	14
1.2 Definícia ekonómie	15
1.3 Základné ekonomické subjekty	17
1.4 Tri základné ekonomické otázky. Typy ekonomických systémov	17
2 VÝVOJ EKONOMICKÉHO POZNANIA. EKONOMICKÝ SPÔSOB UVAŽOVANIA	21
2.1 Náčrt vývoja ekonomického poznania	21
2.2 Vznik ekonómie ako vedy	22
2.3 Ekonomické myslenie v 20. storočí	25
2.4 Ekonomické myslenie v súčasnosti	27
2.5 Princípy ekonomického štýlu myslenia	28
3 ZÁKLADNÉ ZÁKONY EKONÓMIE	33
3.1 Zákon vzácnosti	33
3.2 Zákon klesajúcich výnosov	34
3.3 Zákon klesajúceho hraničného produktu	35
3.4 Zákon klesajúcej hraničnej užitočnosti	35
3.5 Zákon klesajúceho dopytu a zákon rastúcej ponuky	36
4 DÁTA, GRAFY A MODELY V EKONÓMII	40
4.1 Grafy s jednou premennou	40
4.2 Grafy s dvomi premennými	43
4.3 Sklon priamky	46
4.4 Korelácia a kauzalita	48
4.5 Percentuálne vyjadrenia	49
5 DOPYT A PONUKA, TRHOVÝ MECHANIZMUS	53
5.1 Dopyt a krivka dopytu	54
5.2 Ponuka a krivka ponuky	60
5.3 Trhová rovnováha	64
6 ELASTICITA	70
6.1 Elasticita dopytu	70
6.2 Celkový príjem a cenová elasticita dopytu	73

6.3	Elasticita ponuky	76
6.4	Ďalšie typy elasticity	79
7	SPRÁVANIE SPOTREBITEĽA	83
7.1	Celková a hraničná užitočnosť	84
7.2	Rozhodovanie spotrebiteľa na základe merania užitočnosti	85
7.3	Rozhodovanie spotrebiteľa na základe preferencií	87
8	ROZHODOVANIE FIRMY	94
8.1	Charakteristika firmy a podnikania	94
8.2	Produkcia, náklady, príjmy a zisk firmy	95
8.3	Náklady firmy v krátkom období	98
8.4	Náklady firmy v dlhom období	102
8.5	Trhové štruktúry	103
9	FIRMA A DOKONALE KONKURENČNÝ TRH	108
9.1	Charakteristika dokonale konkurenčného trhu	109
9.2	Správanie a rovnováha firmy v krátkom období	110
9.3	Správanie a rovnováha firmy v dlhom období	113
10	FIRMA A NEDOKONALE KONKURENČNÝ TRH	117
10.1	Charakteristika nedokonale konkurencie	117
10.2	Monopol	119
10.3	Monopolistická konkurencia	122
10.4	Oligopol	123
11	TRH VÝROBNÝCH FAKTOROV	128
11.1	Výrobné faktory	128
11.2	Rozhodovanie firmy na trhu výrobných faktorov	129
11.3	Trh práce	132
11.4	Trh pôdy	136
11.5	Trh kapitálu	140
11.6	Podnikanie	143
12	MAKROEKONOMICKÁ ROVNOVÁHA	147
12.1	Agregátna ponuka a potenciálny produkt	147
12.2	Agregátny dopyt	149
12.3	Makroekonomická rovnováha	150
12.4	Zmena rovnováhy a vznik produkčnej medzery	152
13	MERANIE VÝKONNOSTI EKONOMIKY	155
13.1	Hrubý domáci produkt	155
13.2	Hrubý národný produkt	157
13.3	Metódy výpočtu HDP	157
13.3.1	Výdavková metóda	158
13.3.2	Produkčná metóda	159
13.3.3	Dôchodková metóda	160

13.4	Nominálny a reálny hrubý domáci produkt	160
13.5	Nedokonalosti merania HDP	163
13.6	Alternatívne prístupy k meraniu výkonnosti a blahobytu	164
14	EKONOMICKÝ RAST	168
14.1	Ekonomický rast a životná úroveň	168
14.2	Vymedzenie ekonomického rastu	169
14.3	Zdroje ekonomického rastu	170
14.4	Ekonomický rast a úloha štátu	173
14.5	Základné teórie ekonomického rastu	174
15	EKONOMICKÝ CYKLUS	178
15.1	Vymedzenie ekonomického cyklu	180
15.2	Ekonomický cyklus vyvolaný zmenami agregátneho dopytu – dopytový šok	182
15.3	Ekonomický cyklus vyvolaný zmenami agregátnej ponuky – ponukový šok	183
16	SPOTREBA, ÚSPORY A INVESTÍCIE	188
16.1	Spotreba	188
16.2	Úspory	189
16.3	Vzťah medzi spotrebou a úsporami	190
16.4	Vzťah úspor a investícií	192
16.5	Investície do ľudského kapitálu	194
17	PENIAZE A PEŇAŽNÝ TRH	197
17.1	Vývoj peňazí	197
17.2	Podstata a formy peňazí	200
17.3	Peňažné agregáty	201
17.4	Dopyt a ponuka peňazí	202
17.5	Peňažný trh	208
18	INFLÁCIA	213
18.1	Podstata inflácie	213
18.2	Typológia inflácie	214
18.3	Meranie inflácie	217
18.4	Náklady inflácie	218
19	NEZAMESTNANOSŤ	223
19.1	Vymedzenie a typy nezamestnanosti	223
19.2	Prirodzená miera nezamestnanosti	227
19.3	Nezamestnanosť a inflácia	228
19.4	Nezamestnanosť a ekonomický rast	229
20	ŠTÁT V TRHOVEJ EKONOMIKE	234
20.1	Úloha a funkcia štátu v trhovej ekonomike	234
20.2	Nedokonalosti trhu a trhového mechanizmu	236
20.3	Zásahy štátu do ekonomiky	238
20.4	Zlyhania štátu a vlády	243

21 DÔCHODKOVÁ NEROVNOSŤ A CHUDOBA	246
21.1 Vymedzenie pojmu dôchodok	246
21.2 Nerovnosť dôchodkov a jej meranie	247
21.3 Čo je chudoba?.....	250
21.4 Prerozdeľovanie dôchodkov a boj proti chudobe.....	252
22 HOSPODÁRSKA POLITIKA	256
22.1 Podstata hospodárskej politiky v ekonomike.....	256
22.2 Ciele hospodárskej politiky.....	257
22.3 Nástroje hospodárskej politiky	260
22.4 Základy makroekonomickej hospodárskej politiky	261
23 FIŠKÁLNA POLITIKA	267
23.1 Fiškálna politika verzus rozpočtová politika	267
23.2 Štátny rozpočet.....	268
23.3 Nástroje fiškálnej politiky	270
23.4 Typy fiškálnej politiky.....	271
23.5 Lafferova krivka	274
24 MONETÁRNA POLITIKA	278
24.1 Ciele a nástroje monetárnej politiky	279
24.2 Typy monetárnej politiky	281
24.3 Bankový systém v trhovej ekonomike	282
24.4 Európska centrálna banka a eurosystém	284
25 MEDZINÁRODNÝ OBCHOD	288
25.1 Medzinárodný obchod	288
25.2 Teória komparatívnych výhod.....	289
25.3 Importujúca a exportujúca krajina	290
25.4 Typy obchodnej politiky.....	291
25.5 Medzinárodný pohyb kapitálu	293
26 VÝMENNÝ KURZ	297
26.1 Devízový trh.....	299
26.2 Základné systémy výmenných kurzov.....	302
26.3 Platobná bilancia	304
27 MEDZINÁRODNÁ INTEGRÁCIA A GLOBALIZÁCIA	309
27.1 Globalizácia a globálna ekonomika.....	310
27.2 Nadnárodné spoločnosti.....	312
27.3 Medzinárodná ekonomická integrácia.....	313
27.4 Európska únia.....	314
27.4.1 Rozširovanie Európskej únie a Európskej menovej únie.....	315
27.4.2 Základné inštitúcie Európskej únie	318
LITERATÚRA	322